

Riksdagen

Stenografiska uppteckningar vid EU-nämndens sammanträden 2012/13:2

Stenografiska
uppteckningar
2012/13:2

Fredagen den 28 september

1 § Sysselsättning, socialpolitik, hälso- och sjukvård samt konsumentfrågor (socialpolitik)

Statsrådet Maria Larsson

Återrapport från möte i Europeiska unionens råd för sysselsättning, socialpolitik, hälso- och sjukvård samt konsumentfrågor (socialpolitik) den 21–22 juni 2012

Information och samråd inför möte i Europeiska unionens råd för sysselsättning, socialpolitik, hälso- och sjukvård samt konsumentfrågor (socialpolitik) den 4 oktober 2012

Anf. 1 ORDFÖRANDEN:

Vi hälsar statsrådet Maria Larsson med medarbetare välkomna till EU-nämnden. Vi är på föredragningslistans punkt 1 – Sysselsättning, socialpolitik, hälso- och sjukvård samt konsumentfrågor (socialpolitik). Vi ska gå direkt till punkt 6 c om bedömning av situationen för det sociala skyddet, SPPM. Det är fråga om beslut, och detta är en ny fråga i nämnden.

Anf. 2 Statsrådet MARIA LARSSON (KD):

Under denna dagordningspunkt förväntas ministrarna ställa sig bakom en rapport som handlar om huvuddragen i utvärderingsverktyget Social Performance Monitor. Detta är, precis som ordföranden sade, ett nytt verktyg. Det är framtaget för att underlätta uppföljningsarbete i de olika medlemsstaterna för att kunna följa framsteg på medlemsstatsnivå, men också för att kunna identifiera trender på ett tidigt stadium.

Från regeringens sida tycker vi att detta är bra och viktigt. Uppföljning är viktig. Vi föreslår att Sverige fortsatt stöttar utvecklingen av verktyget. Men vi tycker också att det är viktigt att påtala att det behöver göras ett analysarbete i anslutning till siffrorna så att man kan tydliggöra det hela inte bara med sifferstatistik utan också har en lite mer omfattande analys bakom.

Anf. 3 ORDFÖRANDEN:

Jag glömde att säga att det också ska ske en återrapportering från rådsmötet den 21–22 juni 2012, men det kanske statsrådet kan återkomma till.

Anf. 4 JOHNNY SKALIN (SD):

Herr ordförande! Som vi har sett på ekonomisidan leder monitorer och bedömningsmekanismer till analyser som i sin tur leder till rekommendationer som länderna i sin tur väntas foga sig efter. Det ställer inte vi upp på, och därför anmäler vi avvikande mening.

Anf. 5 Statsrådet MARIA LARSSON (KD):

Mycket av det som vi hanterar inom EU-kretsen på det sociala området handlar om erfarenhetsutbyte. Vi använder oss framför allt av den öppna samordningsmetoden. Det är någonting som Sverige hävdar vid varje tillfälle; vi tycker att det är viktigt att man när det gäller lagstiftning fortsatt har ett nationellt perspektiv på de sociala frågorna.

Däremot skulle jag vilja säga att det är bra och viktigt att vi har ett erfarenhetsutbyte och att vi har denna typ av uppföljningsverktyg där vi får fram en statistik som gör att vi också på EU-nivå tidigt kan identifiera trender. Det är en hjälp för oss både på det nationella planet och i det gemensamma arbetet.

Anf. 6 JOHNNY SKALIN (SD):

Jag vill bara replikera på detta. Det är klart att det är bra att byta erfarenheter med andra länder, kanske framför allt i Europa. Men saken är den att vi fortfarande inte litar på EU:s intentioner. Vi har sett utvecklingen i liknande fall, och av denna anledning vidhåller vi vår avvikande mening.

Anf. 7 ORDFÖRANDE:

Innan jag lämnar ordet till Maria Larsson för att svara på detta undrar jag om det fanns någonting att säga också när det gäller återrapporteringen.

Anf. 8 Statsrådet MARIA LARSSON (KD):

Det ska jag gärna göra. Det var alltså ett Epscorådsmöte som hölls den 21 juni. Inriktningen för mötet var Europa 2020-strategin och de landspecifika rekommendationer som medlemsstaterna hade fått. Hillevi Engström deltog vid mötet. Det kom att handla mycket om de demografiska utmaningarna, som också är gemensamma på EU-nivå. Man påtalade vikten av att våra äldre har delaktighet både i samhällsliv och i arbetsliv. Vi noterade särskilt och uppmärksammade att det fanns ett tydligt jämställdhetsperspektiv i rekommendationerna, vilket vi uttryckte uppskattning för.

Herr ordförande! Jag skulle också kunna säga någonting om punkt 6 a om utvärdering av den europeiska planeringsterminen om det passar EU-nämnden.

Anf. 9 ORDFÖRANDE:

Det är utmärkt. Men först måste vi fatta ett beslut om punkt 6 c. Vi konstaterar att det har anmälts avvikande mening från Sverigedemokraterna, men vi finner sammanfattningsvis att det finns stöd för regeringens ståndpunkt i ärendet.

Då kan vi gå vidare till punkt 6 a.

Anf. 10 Statsrådet MARIA LARSSON (KD):

Det handlar om utvärdering av den europeiska planeringsterminen. Jag delar denna punkt med arbetsmarknadsminister Hillevi Engström, som kommer till nämnden senare i dag och säkert kan säga ytterligare saker om detta. Jag kommer att tala om den del som har tagits fram av kommittén för social trygghet. Detta är delar från två olika kommittéer, och man kan säga att processen kring detta har varit något rörig. Arbetet har försiggått lite olika i de olika kommittéerna, men det handlar om att utvärdera det arbete som har skett under våren.

Yttrandet från kommittén för social trygghet fokuserar naturligtvis på de sociala frågorna i arbetet med hur rapporteringen ska gå till och på hur rekommendationerna ska se ut inom ramen för den europeiska planeringsterminen. Man lyfter fram behovet av en förbättrad samordning på det sociala området för att kunna uppnå målsättningen att hjälpa människor som befinner sig i en utsatt situation. Man beskriver i yttrandet ett förbättringsarbete som behövs, inte minst med tanke på hur processerna har sett ut och hur vi ska kunna få en smidigare hantering.

Från regeringens sida tycker vi att det är vettiga skrivningar. Vi poängterar som vanligt, precis som jag nyss var inne på, att det handlar mycket om utbyte av erfarenheter. Det handlar om att använda sig av den öppna samordningsmetoden. Med tanke på att processen tidigare har varit rörig behövs det verkligen göras en utvärdering för att vi i framtiden ska få en tydligare process.

Anf. 11 ORDFÖRANDEN:

Finns det några frågor och synpunkter i denna del, som vi kommer att fatta beslut om lite senare?

Anf. 12 JOHNNY SKALIN (SD):

Ska vi fatta beslut senare om denna fråga?

Anf. 13 ORDFÖRANDEN:

Nej, vi ska visst ändå fatta beslut om den nu eftersom det ansvariga statsrådet är statsrådet Maria Larsson.

Anf. 14 JOHNNY SKALIN (SD):

Vi anser att Sverige inte har någon nytta av det här arbetet på EU-nivå över huvud taget. Rekommendationen från kommissionen är enligt vår bedömning endast ett led i att ytterligare förfina skärpan i kommissionens kritik av suveräna stater och länder.

Ingenstans i rekommendationerna finns utrymme för till exempel nationella parlament att säga sitt – i alla fall som vi har uppfattat det. Min inställning är att om majoriteten i riksdagen ändå vill att vi ska delta i detta förfarande bör inga uppgifter eller nationella program skickas till kommissionen eller kommittéerna innan de nationella parlamenten har godkänt dem. Av denna anledning vill jag anmäla avvikande mening när det gäller sysselsättningskommittén.

Jag vill också markera att vad gäller den sociala kommittén går hela noten ut på att EU:s genomslagskraft ska förbättras. Vi tycker att det är viktigt att markera att det är detta det handlar om i det här avsnittet.

Anf. 15 ORDFÖRANDEN:

Vi ber om ursäkt om det har blivit lite rörigt här, men statsrådet Larsson är alltså ansvarig för punkten om kommittén för socialt skydd. Den ska vi besluta om nu. Sedan återkommer vi med statsrådet Engström när det gäller sysselsättningskommittén. Då är det utklarat.

Anf. 16 Statsrådet MARIA LARSSON (KD):

Jag har egentligen inga ytterligare kommentarer. Antingen är man intresserad av att dela sina erfarenheter i EU-kretsen och tycker att medlemskapet tillför oss någonting på ett positivt sätt, vilket är min personliga uppfattning, min uppfattning som statsråd och min uppfattning som företrädare för mitt parti, eller så är man inte det. Det handlar mycket om att se på erfarenhetsutbytet och att ha en öppenhet för att vi också har någonting att lära av andra stater. Jag uppfattar att reservanten inte har denna uppfattning, och där skiljer vi oss markant åt.

Anf. 17 ORDFÖRANDEN:

Då har vi att fatta beslut om punkt 6 a gällande kommittén för socialt skydd. Jag konstaterar att det sammanfattningsvis finns stöd för regeringens ståndpunkt i ärendet men att Sverigedemokraterna har anmält avvikande mening. I och med detta kan vi lämna punkt 6 a tills vidare.

Vi går nu över till punkt 8. Det gäller åtgärder för att förebygga och ta itu med barnfattigdom och socialt utanförskap samt att främja barns välbefinnande. Det är fråga om ett beslut som ska fattas.

Anf. 18 Statsrådet MARIA LARSSON (KD):

Europeiska kommissionen har för ganska länge sedan meddelat att man kommer att ta fram en rekommendation om barnfattigdom under 2012. I stort sett varje ordförandeskap har sedan man första gången aviserade detta haft någon form av rådsslutsatser – så även det cypriotiska. Vi har alltså antagit rådsslutsatser på detta tema flera gånger tidigare. Egentligen är det inte så mycket nytt i dessa, utan de följer samma linje som de tidigare rådsslutsatserna har gjort.

De är starkt förankrade i ett barnrättsperspektiv. Det är en bred ansats kring barns välfärd. Rådsslutsatserna välkomnar också huvudbudskapet från kommittén för social trygghet som den har tagit fram i sin rådgivande rapport till kommissionen. Såväl kommissionen och medlemsstaterna som kommittén för social trygghet inbjuds att inom ramen för sina respektive kompetenser försäkra sig om att adekvata och hållbara investeringar görs i barn och familjer. Man betonar särskilt att det ska vara en balans mellan generella insatser och riktade insatser.

Regeringen anser att Sverige liksom tidigare bör ställa sig bakom rådsslutsatserna. Vi tycker att den breda ansatsen är bra. Vi har i förhandlingarna värnat den, och vi tycker att man både behöver ha den ekonomiska politiken och väga in barns rättigheter på ett tydligt sätt. Vi välkomnar slutsatserna, som fokuserar mycket på ett fortsatt samarbete och på att utveckla indikatorer inom ramen för redan etablerade strukturer. Det handlar alltså inte om att bygga upp nya strukturer utan om att använda de som finns för att göra både indikatorinsamlandet och analysarbetet.

Vi tycker också att det är bra att varje ordförandeskap tar fram sina egna rådsslutsatser så att frågan hålls vid liv till dess att kommissionen blir färdig.

2012/13:2
28 september

Anf. 19 Andre vice talman ULF HOLM (MP):

Herr ordförande! Jag tackar statsrådet. Precis som hon säger är det bra om ordförandeskapet håller frågan vid liv. Det kan ju tyckas vara fint. Men frågan är varför det inte händer någonting. Detta är inte första gången som man antar slutsatser om det här. Det finns fyra punkter där man uppmanar medlemsstaterna att agera. Jag har ingenting emot dessa punkter, men jag tycker kanske inte att regeringen själv följer uppmaningarna. En fråga är om statsrådet avser att ta några nya initiativ för att säkerställa att man gör det som man själv ställer sig bakom i och med slutsatserna.

Anf. 20 CARINA OHLSSON (S):

Herr ordförande! Jag har några frågeställningar om hur man följer upp det, för det är väldigt fina ord, men samtidigt vet vi att verkligheten ser helt annorlunda ut för barn i hela Europa och i världen i övrigt. Just nu känns det som att det går åt fel håll, och många barn får det allt sämre. Vi vet också, när det handlar om social utsatthet, att våld mot och miss-handel av barn ökar. Det finns statistik från många håll som visar det.

Jag undrar hur statsrådet jobbar för att använda de strukturer som finns och ser till att de kommer med när man diskuterar budgetfrågor. Det är viktigt att man verkligen ser att det här kommer med, och då menar jag på EU-nivå.

Jag undrar också om statsrådet lyfter upp den typen av frågor, för man lever ju inte alls upp till FN:s barnkonvention ur ett Europa- och EU-perspektiv, till exempel när det gäller barnaga och det som står här om att man ska inkludera barn och barns deltagande och inflytande i skolan. Det står också att alla barn ska ha möjlighet att ha en meningsfull fritid. Vi har fått rapporter både från Sverige och från EU nu i dagarna om att den möjligheten snarare minskar mycket för barn i svåra sociala situationer. Egentligen är det ju föräldrarna som har en svår social situation, och det påverkar barnen.

Jag vill alltså höra lite om hur ministern tänker implementera de här punkterna, både när det gäller medlemsstaterna och mer i ett EU-perspektiv.

Anf. 21 JENS HOLM (V):

För att haka på det som Carina Ohlsson var inne på vill jag säga att jag saknar specifika referenser till FN:s barnkonvention. Jag undrar: Är det någonting som Sverige har lyft upp i den här diskussionen, eller är det någonting som ni kan tänka er att driva?

Ett konkret exempel är att för asylsökande är sådana referenser viktiga – rätt till skola, rätt till sjukvård och sådana saker – och där har även vi här i Sverige en hemläxa att göra, tycker jag. Det vore intressant att veta om ni har någon barnkonventionsanalys av det hela.

Anf. 22 Statsrådet MARIA LARSSON (KD):

Tack så mycket för alla frågor och för det visade intresset! Det indikerar att det är viktigt att den här frågan hålls vid liv. Jag skulle vilja säga att det är extra viktigt att den hålls vid liv i tider av recession, alltså ekonomisk tillbakagång, för då är det ofta barnen som kommer i kläm. Det vet vi av historien. Därför tycker jag att det är värdefullt att vi håller den här diskussionen levande på EU-nivån.

Anledningen till att kommissionen dröjer känner jag inte till. Jag har inget bra svar på varför det har tagit så lång tid, men det ryktas lite grann att man kommer med ett socialt paket under 2013 och att det här eventuellt ska läggas in i det. Ett skäl till att man vilar på hanen kan alltså vara för att se om det passar in i en större helhet. Det återstår att se, men anledningen till att kommissionen har gått så långsamt framåt har jag inget riktigt bra svar på. Det kanske mina medarbetare har ett bättre svar på. Jag ska låta dem komma in i diskussionen så småningom.

När det gäller barnrättsperspektivet är det vår ledstjärna i det här arbetet. Det är angeläget att sätta barnkonventionen högt på dagordningen när det gäller den här typen av frågeställningar. Samtliga EU-länder har ju ratificerat barnkonventionen, och det finns all anledning att påminna om det, både när det gäller våldsproblematiken, som Carina Ohlsson tar upp, och när det gäller asylsituationen, som Jens Holm åberopar. Det finns ganska många förbättringsåtgärder att göra i olika medlemsländer. Från svensk sida har vi en del erfarenheter som vi gärna bidrar med i de resonemangen, både på asylområdet och på våldsområdet där vi ju var först i världen med en agalag.

Det är ett ansvar för oss att både vara aktiva i den här diskussionen på EU-nivå och att agera på hemmaplan, i Sverige, i de här frågorna. Jag skulle vilja hävda med bestämdhet att vi verkligen har tagit det korta ekonomiska perspektivet på allvar.

Låt mig nämna några åtgärder som vi har vidtagit för att förbättra och förstärka situationen för barn som lever i ekonomisk utsatthet. Flerbarnstillägget som höjdes förra året var ett tydligt exempel, för vi ser att i familjer med många barn är den ekonomiska utsattheten större. Höjningen av bostadsbidraget från den 1 januari 2012 är ett pricksäkert instrument för att nå just de barn som lever i ekonomisk utsatthet. Det som vi nu har aviserat i vår budget med en höjd garantinivå i föräldraförsäkringen är ytterligare ett exempel. Vårt fokus är barn som har det ekonomiskt tuffast, och vi vill se till att vi också från svensk sida har en nationell politik som kan svara upp mot de förväntningar som vi har på alla medlemsländer på EU-nivån.

Anf. 23 Departementssekreterare MARIA LIDSTRÖM:

Jag kan börja med anledningen till att rekommendationen har blivit något försenad. Vi har förstått det som att det har att göra med administrativa orsaker inom kommissionen. Sedan är det också så som Maria Larsson säger att man troligtvis väntar lite för att kunna lämna rekommendationen i samband med att det här stora sociala paketet kommer. På så sätt kan man få ett större genomslag för frågan då.

Avseende barnrättsperspektivet och rådsslutsatsernas inriktning för att förbättra barns välfärd har diskussionerna som förts inom KST, och även inom en ad hoc-grupp som fanns under KST och som lämnade en

rådgivande rapport, väldigt tydligt haft ett barnrättsperspektiv. Det förekommer också i preambeln till rådsslutsatserna att man refererar både till FN:s barnkonvention och till fördraget i sig där också barns rättigheter specifikt pekas ut.

De flesta medlemsstater har också haft en väldigt tydlig inriktning på att ha den här breda ansatsen med barns välfärd och inte bara titta snävt på barns ekonomiska utsatthet. Man har sett att generella åtgärder för alla barn är en väldigt lämplig insats för att förbättra barns ekonomiska situation.

Anf. 24 ORDFÖRANDEN:

Sammanfattningsvis finner jag att det finns stöd för regeringens ståndpunkt i detta ärende, och med det vill jag tacka statsrådet Maria Larsson.

2012/13:2
28 september

2 § Sysselsättning, socialpolitik, hälso- och sjukvård samt konsumentfrågor (socialpolitik)

Statsrådet Ulf Kristersson

Återrapport från möte i Europeiska unionens råd för sysselsättning, socialpolitik, hälso- och sjukvård samt konsumentfrågor (socialpolitik) den 21–22 juni 2012

Information och samråd inför möte i Europeiska unionens råd för sysselsättning, socialpolitik, hälso- och sjukvård samt konsumentfrågor (socialpolitik) den 4 oktober 2012

Anf. 25 ORDFÖRANDEN:

Vi hälsar statsrådet Ulf Kristersson med medarbetare välkomna hit till EU-nämnden. Nu gäller det sysselsättning, socialpolitik, hälso- och sjukvård samt konsumentfrågor (socialpolitik). Det gäller också återrapportering från rådsmöte den 21–22 juni 2012.

Vi går till punkt 4 på dagordningen och konstaterar att det är fråga om att fatta beslut och att det gäller förslaget till rådets beslut om den ståndpunkt som på Europeiska unionens vägnar ska intas i det stabiliserings- och associeringsavtal som inrättats genom avtalen mellan Turkiet, Montenegro, Albanien och Republiken San Marino vad gäller bestämmelser om samordningen av de sociala trygghetssystemen. Det är en ny fråga för EU-nämnden.

Anf. 26 Statsrådet ULF KRISTERSSON (M):

Det handlar, som ordföranden sade, om associeringsavtal med Albanien, Montenegro, Turkiet och San Marino. Bakgrunden till detta är att det egentligen är en fortsättning på den sortens avtal som vi fattade beslut om i oktober 2010. Då handlade det om Algeriet, Marocko, Tunisien, Kroatien, Makedonien och Israel.

Det är för svensk del, just nu, inga enorma volymer vi talar om. Om man använder sig av levnadsintygen som Försäkringskassan skickar ut som en indikator talar vi om ungefär 500 personer i Turkiet, 40 personer i Montenegro, två personer i Albanien – jag vet dock inte vad de heter – och ingen i San Marino. Men detta utesluter inte en fortsättning på längre sikt som kan ge större volym.

Vi talar om rätt begränsade avtal i det här fallet. Vi talar alltså inte om avtal som liknar de bredare avtal som vi har, alltså bilaterala avtal med andra länder och sådana som vi har inom EU. Vi talar om likabehandling men inte om sammanläggning av förmåner. Vi talar inte generellt om exportabilitet av olika förmåner, och det gäller enbart arbetstagare, till skillnad från 883-reglerna som numera gäller människor som inte är arbetstagare.

Den 30 mars i år presenterade kommissionen sina förslag, och de har nu diskuterats. De är identiska med de tidigare. Vi har redogjort för de här förslagen i socialförsäkringsutskottet, dels i juni i år, dels så sent som i går. Det har under förhandlingarna hela tiden varit klart att medlemsstaterna stöder innehållet i förslagen för de fyra nya länderna på samma sätt som de tidigare sex avtalen. Epscorådet förväntas nu fatta beslut den 4 oktober.

Regeringens bild är att det här i grund och botten är viktiga avtal. När det gäller det viktigaste landet, Turkiet, har vi i praktiken redan ett sådant

avtal som detta formellt sett kommer att ersätta. Det är inga förändringar mot tidigare. Vi kunde ställa oss bakom kompromissen, även om vi har påpekat att vi i grund och botten är skeptiska till den sortens mycket begränsade exportabilitet av bosättningsbaserade förmåner som fanns redan i de gamla associeringsavtalen.

Det här innebär ingen utvidgning av de sakerna, och vår skepsis är oförändrad, men det lägger inget hinder för oss att ställa oss bakom avtalen.

Anf. 27 JENS HOLM (V):

Ett antal länder har lyft reservationer till de här avtalen. Jag undrar vilka de länderna är och vad reservationerna handlar om. Finns det någon politisk substans i dem, eller handlar det mer om formalia?

En av frågorna verkar handla om vilken legal bas det här ska vila på, alltså om det ska vara artikel 48 eller artikel 218.9. Vad är skillnaden mellan de två artiklarna?

Anf. 28 JOHNNY SKALIN (SD):

Trygghetssystemen skiljer sig markant åt inom EU och finansieras på olika sätt och på olika grunder. Vi tror inte på cirkulär migration och tror att det här riskerar att leda till harmoniserade trygghetssystem på längre sikt, och därför vill vi redan nu göra en markering och anmäla avvikande mening. Även om vi inser att det här inte är så långt gående just nu är detta i alla fall vår uppfattning i frågan.

Anf. 29 Statsrådet ULF KRISTERSSON (M):

Jag börjar bakifrån och vill understryka det som jag har sagt i den här församlingen ett par gånger och uttryckligen i socialförsäkringsutskottet när jag bad att få komma dit för att resonera om saken, nämligen att det finns en långsiktig utmaning när det gäller kombinationen av samordningsregler och fri rörlighet å ena sidan och hela det samlade EU-systemets uttalade respekt för att olika länder väljer olika vägar i välfärdspolitiken å andra sidan.

På principiell nivå är vår uppfattning kristallklar i de frågorna. Det är inte fråga om harmonisering av systemen. Sedan kan man säga att de i detalj då och då alltid kommer att tangera varandra. Där finns utrymme för viss pragmatik. Men som jag har sagt flera gånger bevakar vi detta väldigt noga.

Jag var så sent som i juni på ett påtagligt informellt men mycket brett ministerrådsmöte som britterna hade kallat till och där kommissionen också var med. En mycket stor majoritet av medlemsstaterna, i stort sett alla länder som sade någonting – även de som inte har bosättningsbaserade förmåner i traditionell skandinavisk mening, vilket för ganska många länder är en udda företeelse – påpekade att de inte vill se någon form av harmonisering mellan systemen; EU ska ägna sig åt att samordna, undanröja diskriminering och öka möjligheten till fri rörlighet inom ramen för en respekt för att olika länder har olika traditioner och välfärdsmodeller.

Detta är för mig en otroligt viktig sak. Jag tycker att denna ståndpunkt möter mycket bred respekt bland medlemsstaterna. Den möter kanske inte alltid verbalt samma markerade respekt från kommissionens

sida. Men vi påpekar, ibland med viss övertydlighet, att detta är det som gäller. Det är inte en fråga som ska landa i strikt juridiska avgöranden i EU-domstolen, utan det är en politisk frågeställning om någon vill ändra denna grundläggande arbetsfördelning.

När det gäller vilken artikel det vilar på ska jag be att Robert Larsson säger några ord.

Reservationerna är om jag fattar saken rätt av tämligen formell karaktär. Några länder har undantag redan från början i fördragen.

Anf. 30 Departementssekreterare ROBERT LARSSON:

Som Ulf Kristersson sade finns det inga substantiella reservationer vad gäller innehållet i själva avtalen. Däremot har Irland och Storbritannien reserverat sig vad gäller den rättsliga grunden. Beträffande Turkiet tillämpas artikel 48, som hänvisar till arbetstagarnas fria rörlighet. Det här går tillbaka till Ankaraavtalet från 60-talet och gäller förhållandet mellan EU och Turkiet.

Vad gäller den rättsliga grunden för de tre återstående länderna tillämpas 79.2 b, som gäller rörligheten för tredjelandsmedborgare. Vi vet att Storbritannien och Irland har en vana att ”opta ut” vad gäller tredjelandsmedborgare och migrationsbestämmelser. Därför är den frågan av principiell vikt för dem.

Det finns också just nu ett närliggande rättsfall, ärende C 656/11, som väntar på ett avgörande i EU-domstolen. Det gäller avtalet mellan EU och Schweiz. Men det är inget hinder mot att beslut fattas den 4 oktober.

Anf. 31 Statsrådet ULF KRISTERSSON (M):

Herr ordförande! Får jag bara mycket kort återvända till frågeställningen om respekten för att olika länder har olika politiska utformningar av välfärden. Den slutsats – förvisso inte alls formell, varför det inte heller finns några Epscorådsbeslut planerade om detta – som drogs på detta möte i London i slutet av juni var att det irländska ordförandeskapet avser att ta upp frågan på allvar igen från och med nästa ordförandeskap. Det blir en fråga på agendan då, och man börjar formalisera hur, var och när diskussioner ska föras om legitima avvägningsfrågeställningar; ren samordning kan krocka med detaljer i olika länder, som välfärdssystem. Den diskussionen är mycket legitim att föra, men det ska inte avgöras av EU-domstolen.

Anf. 32 ORDFÖRANDE:

Statsrådet berörde delar av mötet i rådet den 21–22 juni. Finns det något i övrigt att återrapportera till EU-nämnden?

Anf. 33 Statsrådet ULF KRISTERSSON (M):

Jag kan nämna ett beslut om kommissionens rapport om tillräckliga och hållbara pensioner. Den följde precis de diskussioner vi fört tidigare. Man markerar det längre arbetslivets betydelse, vikten av hållbarhet och att varje enskilt medlemsland fattar beslut om sina egna pensionssystem. Det var alltså ingenting som för vår del var annorlunda än tidigare.

Anf. 34 ORDFÖRANDEN:

Jag kan konstatera att det finns stöd för regeringens ståndpunkt i detta ärende, men vi har noterat en avvikande mening från Sverigedemokraternas Johnny Skalin. Med det vill jag tacka statsrådet och önska en trevlig helg.

2012/13:2

28 september

3 § Sysselsättning, socialpolitik, hälso- och sjukvård samt konsumentfrågor (sysselsättning)

Arbetsmarknadsminister Hillevi Engström

Återrapport från möte i Europeiska unionens råd för sysselsättning, socialpolitik, hälso- och sjukvård samt konsumentfrågor (sysselsättning) den 21–22 juni 2012

Återrapport från informellt ministermöte den 12–13 juli 2012

Information och samråd inför möte i Europeiska unionens råd för sysselsättning, socialpolitik, hälso- och sjukvård samt konsumentfrågor (sysselsättning) den 4 oktober 2012

Anf. 35 ORDFÖRANDEN:

Jag hälsar statsrådet Hillevi Engström välkommen till EU-nämnden. Jag undrar inledningsvis om det finns några A-punkter.

Anf. 36 Arbetsmarknadsminister HILLEVI ENGSTRÖM (M):

Ja, det finns det.

Anf. 37 ORDFÖRANDEN:

Inga frågor eller synpunkter? Kan vi lägga dem åt sidan? Jag finner så vara fallet.

Vi går över till återrapporter från möte i rådet den 21–22 juni respektive informellt ministermöte den 12–13 juli.

Anf. 38 Arbetsmarknadsminister HILLEVI ENGSTRÖM (M):

Jag kan svara om ni har några frågor.

Anf. 39 ORDFÖRANDEN:

Ingen ställer någon fråga. Vi kan alltså gå vidare.

Vi går över till punkt 3 på den kommenterade dagordningen. Det gäller elektromagnetiska fält. Det är fråga om beslut.

Anf. 40 Arbetsmarknadsminister HILLEVI ENGSTRÖM (M):

Det är trevligt att få vara här igen!

Under denna dagordningspunkt ska ordföranden presentera en allmän inriktning om kommissionens förslag till ett reviderat direktiv om elektromagnetiska fält. Regeringen har under förhandlingarna haft som mål att arbetstagarna ska skyddas mot skadlig exponering från elektromagnetiska fält, samtidigt som direktivet måste vara hanterbart för företagen. Det har dessutom varit en prioritet för regeringen att direktivet ska formuleras på ett lättbegripligt och tekniskt korrekt sätt. Under förhandlingarna har medlemsstaternas synpunkter varit spretiga vad gäller både tekniken och juridiken.

Den huvudsakliga utmaningen för de ordförandeskap som lett förhandlingarna har varit att hitta kompromisser som så många som möjligt kan leva med, och det har man nu lyckats med. Sett med svenska ögon har direktivet utvecklats i en positiv riktning. Direktivet är nu tekniskt korrekt och begripligt. Det innehåller krav som det är förhållandevis enkelt för företagen att förhålla sig till, samtidigt som arbetstagarna ges

Anf. 41 ORDFÖRANDEN:

Jag kan konstatera att det finns stöd för regeringens ståndpunkt i detta ärende.

Vi går vidare till punkt 6 a, som vi åtminstone delvis varit inne på tidigare. Det handlar nu om utvärdering av den andra europeiska planeringsterminen och den tematiska övervakningen inom sysselsättnings- och socialpolitiken. Det är fråga om beslut. Nu gäller det sysselsättningskommittén.

Anf. 42 Arbetsmarknadsminister HILLEVI ENGSTRÖM (M):

Under denna punkt ska vi diskutera och behandla frågor om EU 2020-strategin och den nya styrningen. Dagordningspunkten behandlar utvärderingar av den andra europeiska terminen och den tematiska granskningen. Punkten består dels av en riktlinjedebatt, dels av att rådet ställer sig bakom två bidrag till diskussionen: från sysselsättningskommittén och från kommittén för social trygghet. Maria Larsson har alldeles nyligen varit här och redogjort för bidraget från kommittén för social trygghet. Jag tänker börja med att redogöra för sysselsättningskommitténs bidrag till diskussionen för att sedan kort redogöra för regeringens upplägg inför den allmänna riktlinjedebatten.

Bidraget från sysselsättningskommittén bygger på diskussioner i kommittén om processen kring årets europeiska termin på sysselsättningsområdet. Den innehåller en första utvärdering av årets termin och ett antal förslag för att förbättra kommitténs bidrag till nästa års termin. Det handlar alltså om hur kommittén arbetar, inte medlemsstaterna. De områden som pekas ut för förbättring är samordningen med andra berörda kommittéer, de snäva tidsramarna och samarbetet med EU-kommissionen. Bland annat föreslås fler gemensamma granskningar med berörda kommittéer i gemensamma frågor, att verktygen för granskning och övervakning förbättras och att kommissionen publicerar sina analyser tidigare.

Regeringen anser att Sverige bör ställa sig bakom bidraget från kommittén, då det är positivt att kommittén ser över och förbättrar processerna inför nästa års termin.

Riktlinjedebatten kommer att ta sin utgångspunkt i båda kommittéernas bidrag. Jag avser i Epscorådet att betona att Epscorådet spelar en viktig roll i den förbättrade samordningen och att Epscorådet ska vara fullt involverat i de frågor som rör oss. Vidare avser jag att understryka att transparent uppföljning och jämförbar statistik behövs för att vi ska kunna lära av varandra och förbättra samordningen. De instrument vi redan har bidrar till det, och de kan förbättras ytterligare. Det är dock viktigt att vi till fullo tar till vara vad vi redan tagit fram. Instrumenten och samordningen ska stimulera oss att vidta nödvändiga åtgärder för fler och bättre jobb i Europa.

Anf. 43 JOHNNY SKALIN (SD):

Jag har redan anfört vår mening i ärendet. Ska jag upprepa den, eller räcker det med att hänvisa till den?

Anf. 44 ORDFÖRANDEN:
Vi förstod den när den utvecklades tidigare, under statsrådet Larssons hörande. Är det samma mening?

Anf. 45 JOHNNY SKALIN (SD):
Ja.

Anf. 46 ORDFÖRANDEN:
Ursäkta, kanske statsrådet Engström ska höra den också. Vi får nog be Johnny Skalin upprepa den.

Anf. 47 JOHNNY SKALIN (SD):
Vi anser att Sverige inte har någon nytta av detta arbete på EU-nivå vad gäller sysselsättningskommittén. Rekommendationerna från kommittén är enligt vår bedömning endast ett led i att ytterligare förfina skärpan i kommissionens kritik av suveräna länder och stater. Ingenstans i rekommendationerna finns utrymme för till exempel de nationella parlamenten att säga sitt. Min inställning, oavsett vilken majoritet vi uppnår i ärendet, är att inga uppgifter eller nationella reformprogram ska skickas till kommissionen eller kommittéerna innan de nationella parlamenten har godkänt dessa. Mot den bakgrunden anmäler jag avvikande mening.

Anf. 48 ORDFÖRANDEN:
Här är det två olika beslut som ska fattas. Det ena gäller riktlinjebatten. Där kan jag konstatera att det finns stöd för regeringens här redovisade upplägg inför de fortsatta förhandlingarna i denna fråga.

Sedan finns även stöd för regeringens ståndpunkt i ärendet gällande kommittén för socialt skydd. Jag konstaterar att det finns en avvikande mening från Sverigedemokraterna.

Vi övergår till punkt 6 b om principer för välfungerande arbetsmarknader. Det gäller godkännande av sysselsättningskommitténs principer. Här råder det lite oklarhet om huruvida det handlar om ett godkännande eller en ren informationspunkt.

Anf. 49 Arbetsmarknadsminister HILLEVI ENGSTRÖM (M):
Det nåddes en uppgörelse i Coreper. Det handlar inte om ett godkännande, utan det är svagare. Rådet och vi ska notera noten från sysselsättningskommittén om principer för välfungerande arbetsmarknader. Principerna har tagits fram på uppmaning av Epscorådet. De ska vara ett instrument för sysselsättningskommittén i genomförandet av sysselsättningsstrategin. De föreslagna principerna är allmänt formulerade och uttrycks i frågeställningar om högt arbetskraftsdeltagande inkluderande sysselsättning, effektiv matchning av utbud och efterfrågan, sysselsättningsfrämjande miljö och möjligheter till rörlighet. Principerna kommer inte att ändra på eller ersätta några befintliga instrument i den europeiska terminen, utan ska komplettera och stödja den befintliga processen. Principerna är inte bindande, och på rådet förväntas vi endast notera noten från kommittén.

Regeringen har i behandlingen förespråkat och fått gehör för att principerna ska vara förenliga med befintliga instrument. De ska vara breda

Anf. 50 JENS HOLM (V):

Principerna som omfattar en och en halv sida säger i ärlighetens namn absolut ingenting. Egentligen gör det mig inte så mycket, för jag tycker att det är bra om vi själva bestämmer över arbetsmarknadspolitiken; i annat fall hade jag anmält avvikande mening. Det är lite symtomatiskt när statsrådet säger att de "ej ska ändra på eller ersätta befintliga instrument". Nej, de kan inte göra det eftersom där inte står någonting.

Min fråga till arbetsmarknadsministern, med all den kompetens hon besitter, är vad hon som arbetsmarknadsminister egentligen tycker om principerna.

Anf. 51 JOHNNY SKALIN (SD):

Det är ett lite märkligt ärende, att vi ska notera noten. Jag vill markera att vi inte gillar kontexten som anknyter till den europeiska termen. Om frågan varit lite mer skarp skulle vi ha anmält avvikande mening, men som Jens Holm anför vet jag inte riktigt vad vi ska anmäla avvikande mening mot. Det kanske arbetsmarknadsministern kan förtydliga.

Anf. 52 Arbetsmarknadsminister HILLEVI ENGSTRÖM (M):

När det gäller arbetsmarknadspolitiken lär vi av varandra och av goda exempel. Sverige har kommit mycket längre än många andra europeiska länder. Till exempel har vi sedan många år en aktiv arbetsmarknadspolitik, medan man i andra länder har mer av kontantstöd. Vi har matchning. Vi jobbar sedan lång tid tillbaka framför allt med att kvinnor ska ha en hög sysselsättningsgrad.

Vi ligger så pass långt före att när man diskuterar i en kommitté med EU-27 blir det kompromisser som för oss inte flyttar fram positionerna så mycket men kan ha stor betydelse för andra. Vi brukar tala om decent jobs, att det inte ska vara jobb till varje pris utan det ska finnas goda arbetsmiljöer genom att vi exempelvis satsar på en arbetsmiljöinspektion.

Det är lite samma sak som med jämställdhetsfrågorna. Där ligger Sverige i topp, och vi vill arbeta för att andra länder ska få det bättre. Vi jobbar redan med dessa frågor. Vi jobbar med trepartsarbete. Vi jobbar med mycket av inkludering på arbetsmarknaden genom att försöka få in funktionshindrade och satsa på arbetsanpassning. Vi skulle ändå jobba på det sättet, men det hjälper andra. Det är det svar jag kan ge.

Anf. 53 PATRIK BJÖRCK (S):

Herr ordförande! Jag hade egentligen inte tänkt begära ordet på den här punkten, men det blir väl provocerande. Vi har ingen avvikande mening när det gäller dagordningspunkt 6 b. För ordningens skull vill jag ändå anmäla att vi socialdemokrater har helt andra uppfattningar om huruvida regeringen för en aktiv arbetsmarknadspolitik, huruvida regeringen satsar på arbetsmiljö etcetera. Det är dock en annan debatt i ett annat forum.

Anf. 54 Arbetsmarknadsminister HILLEVI ENGSTRÖM (M):

Vi kan ha olika uppfattningar om hur vi gör saker och ting, men om vi jämför med >>> *Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen* <<< kan jag garantera att de inte satsar särskilt mycket på vare sig det ena eller det andra. Sedan kan det säkert bli ännu bättre, men jag tycker att vi tar den debatten i kammaren i stället.

Anf. 55 ORDFÖRANDEN:

Vi kommer att återkomma till den saken, antar jag. Att anmäla avvikande mening är svårt eftersom det är fråga om en informationspunkt. Vi tackar statsrådet för informationen på denna punkt.

Vi går vidare till punkt 7, Skapa förutsättningar för en återhämtning med hög sysselsättning och ge Europas ungdom bättre chanser. Det är fråga om beslut, och det är en för nämnden ny fråga.

Anf. 56 Arbetsmarknadsminister HILLEVI ENGSTRÖM (M):

Det cypriotiska ordförandeskapet har tagit fram förslag på rådsslutsatser med fokus på insatser för en jobbskapande återhämtning med förbättrad chans för Europas unga. Epscorådet förväntas anta dessa på mötet den 4 oktober. Utkastet till rådsslutsatser innehåller politisk vägledning inför medlemsstaternas fortsatta arbete med genomförandet av sysselsättningsåtgärder inom ramen för EU 2020-strategin.

Förhandlingarna om rådsslutsatserna har skett i rådsarbetsgruppen vid tre tillfällen. Överläggning har också skett i arbetsmarknadsutskottet. I förhandlingarna har Sverige framfört en rad synpunkter även om man från början kunde välkomna rådsslutsatsernas övergripande budskap och ambitioner. Synpunkterna har bland annat handlat om att betona att det inte är möjligt att hitta ett sätt som fungerar för alla länder, att hänsyn måste tas till olika nationella system och att parternas roll bör respekteras. Sverige har i stora drag fått gehör för synpunkterna.

Mitt förslag är att Sverige ställer sig bakom förslaget till rådsslutsatser.

Anf. 57 JENS HOLM (V):

Dessa rekommendationer är ganska allmänt hållna, och jag skulle vilja fråga statsrådet om några saker. Det första gäller det som står i punkt 2 på s. 5 i den engelska texten om möjligheterna att se över nationella skattesystem för att göra dem mer employment friendly. Jag undrar hur statsrådet tolkar det. Hur anser statsrådet att man ändrar på skattesystemet så att det blir lättare att anställa folk?

Det andra jag undrar över är ifall statsrådet tycker att det är bra att EU går in och berättar vad medlemsländerna ska göra med sina skattesystem. Det är egentligen en nationell kompetens.

Det tredje gäller en sakfråga. På s. 7 används förkortningen ALMP och jag undrar vad den bokstavsförkortningen betyder.

Det fjärde, avslutningsvis, gäller det förslag som innebär att man ska stärka EU:s styrning av sysselsättningspolitiken; detta konstateras på s. 9 i departementets text. På s. 12 i den engelska texten finns rubriken Enhance EU Governance of Employment Policies. När man läser texten under den rubriken står det visserligen inte särskilt mycket, men jag känner mig ändå lite oroad över den typen av formuleringar. Jag undrar

Anf. 58 JOHNNY SKALIN (SD):

Vi anser att regeringen ska rösta mot antagandet av dessa rådsslutsatser, vilket jag inte tror att många är förvånade över. Kommissionens meddelande och rådsslutsatserna går in på saker som klart faller under nationell kompetens, bland annat utformningen av skatter, som Jens Holm nämnde. Troligen kommer det att leda till olika varianter av in-stegsjobb, ungdomsjobb. Det finns till och med ett aktivitetskrav inbäddat i de strukturella reformerna. Strukturfonderna ska inte finansiera arbetslösheten i de utsatta länderna, anser vi. Det lär väl troligast bli en variant av fas 3 men vara finansierat av EU-budgeten.

Inte heller vill vi ha ökad övervakning, och vi anser inte att det finns någon egennytta med en ökad rörlighet av arbetslösa ungdomar från Spanien och Grekland till Sverige. Av dessa skäl vill vi anmäla avvikande mening.

Anf. 59 Arbetsmarknadsminister HILLEVI ENGSTRÖM (M):

Låt mig börja med Jens Holms första fråga. Alla dessa EU-frågor handlar om den öppna samordningsmetoden, att sprida bra exempel och lära av varandra. Men det bestämmer vi själva, så det är en nationell kompetens. Ett exempel vad gäller skatter är att Sverige har olika former av nedsättning av arbetsgivaravgift, vi har jobbskatteavdrag för att stimulera dem som står långt ifrån till att komma in på arbetsmarknaden. Det är något som vi kan ta upp som exempel på sådant som sänker trösklarna och som andra länder eventuellt också skulle kunna göra. Vi har själva tittat på vad Storbritannien och andra länder har gjort. Vi är inte bundna av det som plockas fram.

Förkortningen ALMP står för Active Labour Market Policy.

Vad gäller frågan om styrningen vill jag be den person som sitter med i de förhandlingarna att svara på den.

Anf. 60 Departementssekreterare ANNA SELBERG HANSEN:

När det gäller styrningen står i artikel 32 ”förbättra övervakningen”. Vi anser att processen med den öppna samordningsmetoden är bra, men verktygen inom den kan förbättras. Det är det som bland annat punkt 6 a handlar om på rådsrådet. Man ser över processerna och förbättrar de verktyg som finns.

Anf. 61 JENS HOLM (V):

När jag läser EU-texten och hör er tolkning av EU:s styrning av sysselsättningspolitiken, där ni säger stärka EU:s styrning av sysselsättningspolitiken, undrar jag om stärka ska förstås som förbättra, inte att EU ska få mer att bestämma över. Det vore bra att få det klargjort.

Eftersom skrivningen är så pass allmänt formulerad och det är fråga om rekommendationer behöver vi från Vänsterpartiets sida inte anmäla avvikande mening. Jag tycker inte att formuleringar om exempelvis skattesystem egentligen hör hemma i det här sammanhanget.

Då statsrådet tog upp jobbskatteavdraget skulle jag vilja fråga om hon kommer att ta upp det på ett EU-möte och säga att det varit positivt och att det skapat jobb. Sedan får hon den konkreta frågan hur många nya jobb det skapat i Sverige. Vad svarar statsrådet då?

Anf. 62 Andre vice talman ULF HOLM (MP):

Det finns många formuleringar i dokumentet som vi från Miljöpartiets sida inte kan ställa upp på. Man kan lägga olika värderingar på dem. Det gäller till exempel hur mycket makt EU ska ha. Med respekt för den öppna samordningsmetoden, att den kan tolkas brett och att det är en viktig fråga – frågor om studerande, lärlingssystemet, traineeprogram och annat tas med – har vi ingen avvikande mening från Miljöpartiets sida, men vi delar kanske inte alltid ministerns åsikt om exempelvis skattesystemet. Vi har alltså ingen avvikande mening.

Anf. 63 PATRIK BJÖRCK (S):

Inte heller på den här punkten hade jag egentligen tänkt säga någonting. Den har varit uppe i utskottet, och det anmälades inga avvikande meningar. Med tanke på den riktning som diskussionen nu har tagit är jag emellertid tvungen att begära ordet för att det inte ska råda någon som helst tvekan om huruvida vi ställer upp på regeringens skattepolitik eller inte. Även om detta är helt fel forum vill jag ändå anmäla att vi har diametralt motsatt uppfattning om hur skattesystemet verkar i arbetsmarknadspolitiken. Därmed är det sagt.

Anf. 64 Arbetsmarknadsminister HILLEVI ENGSTRÖM (M):

Jag uppfattar Jens Holms fråga närmast som retorisk. Det är en sådan diskussion där man diskuterar vad som fungerar och inte fungerar.

Det jag brukar lyfta fram och som jag är stolt över är det goda samarbete vi har med arbetsmarknadens parter och som vi nu försöker utveckla. Andra länder har inte alls det. Jag var till exempel häromkvällen på middag med parterna, med facken, och vi hade bra diskussioner.

Vi tycker inte alltid likadant, men vi kan hitta lösningar. Det är jag stolt över att kunna föra fram i olika sammanhang, och jag tror att det är sådant som även skulle gynna andra länder i Europa. Jag träffar också arbetsgivarorganisationer, och vi försöker hitta lösningar.

För att få fler i arbete finns det inte så många saker man kan ta till. Antingen man är socialdemokrat, vänsterpartist eller moderat handlar det om att sänka trösklar, att hitta vägar för att via lönebidrag och liknande subventionera vissa personer med låg produktivitet. Vi är ganska stolta över att vi under många år haft det i Sverige. Säkert kan man skruva på det lite grann, men mycket av det vi under lång tid gjort fungerar genom att vi har många på arbetsmarknaden, inte minst kvinnor. Vi har till exempel bra barnomsorg, vilket vi är stolta över och gärna vill föra ut till andra delar av Europa.

Det är alltså inga kontroversiella saker vi talar om. Ni skulle nog säga ungefär samma sak om ni satt på min stol på mötet.

Anf. 65 JOHNNY SKALIN (SD):

Jag vill ifrågasätta det som ministern säger. Om det är så självklart med samtal, vilket det är, kan man väl föra fram dessa saker i informella sammanhang. Varför måste man ta upp det som ett ärende på det sättet? De diskussionerna kan man väl föra vid middagsbord eller i andra situationer när man träffar politiker från övriga Europa. Att ta upp det som ett särskilt ärende tycker jag är ett konstigt förfarande.

Anf. 66 BÖRJE VESTLUND (S):

Vi är mycket stolta över att vi har en väl utbyggd barnomsorg och kan sysselsätta många kvinnor. Därför kan man fundera över varför det inte finns med i den svenska ståndpunkten. När sysselsättningsfrågor varit uppe på EU-nivå har vi alltid lyft fram att barnomsorgen är en av de viktigaste metoderna för att få kvinnor i arbete och för att utöka arbetet. Det vore därför bra om statsrådet tog med just barnomsorgen som en viktig aspekt för att öka sysselsättningen.

Anf. 67 Arbetsmarknadsminister HILLEVI ENGSTRÖM (M):

Det kan vi ta med oss i framtiden. Nu har vi nått fram till den här kompromissen. Men det är någonting som vi absolut inte har några som helst problem med. Vi ska tänka på det framöver.

Anf. 68 ORDFÖRANDEN:

Jag finner sammanfattningsvis att det finns stöd för regeringens ståndpunkt i det här ärendet. Vi har noterat en avvikande mening från Sverigedemokraterna.

Vi går med detta över till punkt 9 på den kommenterade dagordningen om förberedelser inför det sociala trepartstoppmötet i Bryssel den 18 oktober 2012. Det handlar om information.

Anf. 69 Arbetsmarknadsminister HILLEVI ENGSTRÖM (M):

Jag förväntar mig ingen diskussion på den punkten. Ordförandeskapet berättar helt enkelt att man ska träffas och lite grann vad man ska tala om. Vi har inte fått någon mer information än så. Jag kan återkomma och återrapportera vad vi får reda på vid nästa träff med nämnden. Det är i allmänhet bara som en informationspunkt.

Anf. 70 JOHNNY SKALIN (SD):

Jag kan informera om att vi inte hör till de mest positiva när det gäller den inre marknadsakten. Det kan arbetsmarknadsministern i varje fall ta med sig ned till EU.

Anf. 71 ORDFÖRANDEN:

Jag vill tacka statsrådet för informationen på den här punkten. Vi kan lämna punkt 9 och gå över på övriga frågor. Jag lämnar ordet fritt med anledning av dem.

Anf. 72 Arbetsmarknadsminister HILLEVI ENGSTRÖM (M):

Jag har ingenting att säga där om det inte finns några frågor.

2012/13:2
28 september

Anf. 73 ORDFÖRANDEN:
Då har vi ingenting annat att göra än att tacka statsrådet Engström
och önska en trevlig helg.

4 § Konkurrenskraft (inre marknad)

Statsrådet Ewa Björling

Återrapport från möte i Europeiska unionens råd för konkurrenskraft (inre marknad) den 30–31 maj 2012

Information och samråd inför möte i Europeiska unionens råd för konkurrenskraft (inre marknad) den 10–11 oktober 2012

2012/13:2

28 september

Anf. 74 ORDFÖRANDEN:

Jag vill hälsa statsrådet Ewa Björling med medarbetare välkomna till EU-nämnden. Jag förstår att det finns A-punkter. Jag lämnar ordet fritt med anledning av dem. Det finns inga synpunkter. Vi kan då gå vidare. Jag ber statsrådet att informera om återrapport från mötet i rådet den 30–31 maj.

Anf. 75 Statsrådet EWA BJÖRLING (M):

Herr ordförande! Det handlar om KKR den 30–31 maj. Rådet välkomnade idén bakom förslaget om europeiskt yrkeskort samtidigt som en majoritet av medlemsstaterna, däribland Sverige, såg flera svårigheter med förslaget.

Sedan handlade det om slutsatserna om den digitala inre marknaden och förbättrad styrning av inre marknaden. De antogs utan diskussion.

Vad gäller frågan om alternativ tvistlösning gav rådet brett stöd för den allmänna riktlinjen.

Som vi alla vet vid det här laget kunde rådet inte då nå en överenskommelse om patentpaketet. Den sista utestående frågan, placeringen av centrala avdelningen, avgjordes i stället vid Europeiska rådet i slutet av juni. Det är förstas väldigt välkommet att vi till sist efter över 30 år nått en överenskommelse om denna viktiga fråga.

Jag ska också passa på att nämna lunchdiskussionen om inre marknadsakten och också dess uppföljning. Båda de punkterna är med på kommande dagordning. Jag kommer snart att informera mer om de frågorna.

Jag kan ändå säga att det vid lunchdiskussionen i maj var tydligt att många medlemsstater framhöll vikten av att utveckla den digitala inre marknaden och också tjänstesektorn.

Anf. 76 BÖRJE VESTLUND (S):

I frågan om att erkänna yrkeskvalifikationer har vi haft en ganska gemensam ståndpunkt i hela nämnden tidigare. Jag undrar lite grann: Hur långt kom man fram i diskussionen? Det finns anledning att fundera över om inte detta i sig kan vara ett hinder för den inre marknaden i allra högsta grad.

Anf. 77 Statsrådet EWA BJÖRLING (M):

Herr ordförande! Tack för en viktig fråga! Vi hade en ståndpunkt här i Sverige. Vi var emot ett yrkeskort. Nu ska man pröva detta i liten skala. Vi får efter det se vad utvärderingen blir. Jag förutsätter att vi står fast vid vår ståndpunkt.

Vi får se vad som händer sedan i verkligheten. Det är svårt i dag att säga någonting om det. Men jag kan inte se att det är någonting som

skulle underlätta för den inre marknaden, tvärtom. Vi vill ha färre regleringar, vilket vi också är överens om.

Anf. 78 ORDFÖRANDEN:

Jag tackar statsrådet för informationen och återrapporten. Vi går över till den kommenterade dagordningen punkt 9 om Single Market Act I. Detta är en diskussionspunkt.

Anf. 79 Statsrådet EWA BJÖRLING (M):

Herr ordförande! Det är två frågor inom mitt ansvarsområde som kommer upp vid KKR den 11 oktober. Den första är en diskussion som planeras om läget i förhandlingarna på de olika områden som omfattas av inre marknadsakten, Singel Market Act I.

Vi har ännu inte fått del av något diskussionsunderlag. Det väntas först den 3 oktober, som jag också redovisade för näringsutskottet i går.

På ett övergripande plan vill jag ändå framhålla att regeringen anser att det är av stor vikt att förhandlingarna har tydligt tillväxtfokus och att de olika lagstiftningsförslagen beslutas snarast möjligt av rådet och Europaparlamentet.

Europeiska rådet uttalade i december att förhandlingsområdena i SMA I skulle ges särskilt prioritet och behandlas skyndsamt i ett snabbspår. Det innebär en målsättning att behandlingen av förslagen ska vara avslutade till årsskiftet. I vissa fall sattes gränsen ännu snävare, redan i juni vid halvårsskiftet.

Som framgår av den rådspromemoria som utskottet fått del av har behandlingen av standardiseringspaketet avslutats medan resterande områden återstår. För att dessa förhandlingar ska kunna avslutas så snart som möjligt är det nödvändigt med ett nära samarbete mellan rådet och Europaparlamentet.

Anf. 80 JENS HOLM (V):

Vi har tidigare haft avvikande mening i den här frågan. Vår hållning när det gäller den inre marknaden över lag är att vi tycker att det råder för mycket av det vi brukar kalla för marknadsfundamentalism. Med det menar vi att konkurrensen är ett mål i sig och överordnat andra viktiga intressen som miljölagstiftning, arbetsrätt, till exempel det som Laval-domen handlar om, konsumenternas intressen, och så vidare.

Vi hade önskat att Sverige i diskussionerna kunde lyfta upp de perspektiven och säga: Visst är det bra att företag ska kunna handla med varandra, och det är viktigt med fri rörlighet. Men det är också väldigt viktigt att man kan slå vakt om till exempel nationella system för arbetarnas rättigheter, miljölagstiftning och så vidare.

Det perspektivet tycker jag inte att jag ser i den svenska positionen. Statsrådet får gärna lyfta upp detta och berätta på vilket sätt hon kan driva det perspektivet.

Anf. 81 JOHNNY SKALIN (SD):

Det var egentligen på den här punkten jag skulle anföra det jag sade tidigare. Som jag sagt tidigare är vi inte odelat positiva till inre mark-

nadsakten, vare sig den första eller den andra, även om vi tycker att det finns enskilda förslag som är bra.

Den generella ansatsen med det stora strategiska programmet för den inre marknaden, som om det fanns ett egenvärde i harmoniseringen i sig, är vi i huvudsak inte positivt inställda till. Det vill jag skicka med till regeringen.

Anf. 82 Andre vice talman ULF HOLM (MP):

Herr ordförande! Tack för föredragningen, statsrådet! Eftersom det inte finns något nytt underlag och det presenteras först nästa vecka är det svårt att ha några direkta åsikter om vad som är på gång. Vi har framfört våra grundläggande åsikter vid tidigare behandlingar. Det är inte mer att säga om det. Det hade däremot varit bra om Ewa Björling hade kunnat komma vid ett annat tillfälle efter att man hade presenterat underlaget. Men det kan vara så att utrikes resor kanske gör att statsrådet inte kan komma.

Anf. 83 Statsrådet EWA BJÖRLING (M):

Herr ordförande! Jag håller med Ulf Holm om att det är svårt att ha direkta åsikter just nu eftersom vi inte heller har fått underlaget. Jag är fullt medveten om det. Jag är på utrikes resa nästa vecka till Chile för att diskutera mellan EU och de sydamerikanska länderna. Jag kände ändå att det var bättre att komma hit i dag än att inte komma alls för att i varje fall kunna tala om det generella.

Om vi går till Jens Holms kommentar säger han att det är för mycket marknadsfundamentalism. Det håller jag inte med om, tvärtom. Jag vill ha en fri inre marknad. Vi har hela tiden lyft fram frågan om hållbar tillväxt. Vi värnar också de svenska kollektivavtalen och den svenska modellen. Det har vi hela tiden varit väldigt tydliga med. Jag håller inte riktigt med om att vi glömmer miljön eller arbetslagstiftningen, tvärtom. Även de delarna finns med.

Till Johnny Skalin vill jag säga att jag är positiv till Single Market Act I. Där skiljer vi oss åt. Jag ser att det finns stora fördelar med att utveckla EU:s inre marknad. Vi har gått med i EU för att vi vill ha fri rörlighet för varor, tjänster, kapital och människor. Vi har väldigt mycket arbete kvar att göra inom detta. Vi talar ofta om att vi har en inre marknad som fungerar så väl. Det har vi delvis. Men dels behöver mer utvecklas, dels behöver en del hela tiden förändras eftersom vi lever i en föränderlig värld.

Anf. 84 BÖRJE VESTLUND (S):

Vi socialdemokrater instämmer gärna i just behovet av att ha en inre marknad. Grunden för att man en gång i tiden bildade EU över huvud taget var att man skulle ha den fria rörligheten för arbetskraft, människor och också för att kunna bedriva handel över gränserna. Det är vi positiva till.

Jag vill bara för ordningens skull informera om att vi kanske är positiva i detta läge med de akter som ska upp nu. Men vi kommer förmodligen att ha lite annorlunda uppfattning än regeringen när det gäller utstationeringsdirektivet när man kommer att behandla detta. Det är en markering från vår sida.

Anf. 85 JOHNNY SKALIN (SD):

Jag vill nämna att också vi är för den inre marknaden. Däremot har vi, som ministern själv säger, lite olika syn på hur den inre marknaden ska se ut. Jag vill bara skicka med den markeringen så att vi är överens.

Anf. 86 JENS HOLM (V):

Det är jättebra att Ewa Björling säger att Sverige driver miljöfrågorna och till exempel arbetsrätten i debatten om den inre marknaden. Men jag ser ingenting av det i den svenska ståndpunkten. Ska man övertyga mig och Vänsterpartiet måste det finnas i den svenska ståndpunkten. Det är vad statsrådet tar med sig ned till Bryssel.

Detta är en debatt som ni ska ha. Vi har sagt tidigare vad vi tycker. Detta får statsrådet se som ett medskick. När det blir skarpt läge vill vi ha tydliga formuleringar i den svenska ståndpunkten. Annars kan vi inte på med på den.

Anf. 87 MARIE GRANLUND (S):

Jag har en formaliafråga. Det är självklart inte helt tillfredsställande att vi inte har dokumenten som ska behandlas och att vi har sammanträde i dag i stället för när vi egentligen skulle ha det.

Jag vill göra ett medskick om att detta nu ligger på departementet. Om det kommer skarpa förslag måste departementet på något sätt hitta en lösning för att förankra detta i EU-nämnden eftersom man inte följer det schema som är upplagt.

Anf. 88 Statsrådet EWA BJÖRLING (M):

Det ska vi absolut se till att göra.

Anf. 89 ORDFÖRANDEN:

Jag konstaterar att det finns stöd för regeringens här redovisade upplägg inför de fortsatta förhandlingarna i denna fråga, men vi har noterat medskick med lite olika inriktningar från Sverigedemokraterna, från Vänsterpartiet och från Socialdemokraterna.

Vi lämnar därmed punkt 9 och övergår till punkt 11, Any other business, på den kommenterade dagordningen. Detta är en informationspunkt.

Anf. 90 Statsrådet EWA BJÖRLING (M):

Kommissionen förväntas vid mötet presentera sitt meddelande med förslag för den andra etappen av inre marknadsakten, SMA II. Ingen diskussion förutses här. Kommissionen har aviserat att meddelandet kommer att antas av kommissionskollegiet den 3 eller den 10 oktober.

Vi har i en faktapromemoria till riksdagen och vid föredragning i utskottet den 19 juni redogjort för de svenska prioriteringarna som också har förmedlats till kommissionen. Vi återkommer förstå med en faktapromemoria så snart som meddelandet har presenterats. Konkurrenskraftsrådet kommer att anta slutsatser med anledning av detta meddelande i december.

Anf. 91 ORDFÖRANDEN:

Det finns inga frågor, och då tackar vi statsrådet Björling för informationen och önskar en trevlig helg.

2012/13:2

28 september

Innehållsförteckning

1 § Sysselsättning, socialpolitik, hälso- och sjukvård samt

konsumentfrågor (socialpolitik)	1
Anf. 1 ORDFÖRANDEN	1
Anf. 2 Statsrådet MARIA LARSSON (KD)	1
Anf. 3 ORDFÖRANDEN	1
Anf. 4 JOHNNY SKALIN (SD)	2
Anf. 5 Statsrådet MARIA LARSSON (KD)	2
Anf. 6 JOHNNY SKALIN (SD)	2
Anf. 7 ORDFÖRANDEN	2
Anf. 8 Statsrådet MARIA LARSSON (KD)	2
Anf. 9 ORDFÖRANDEN	2
Anf. 10 Statsrådet MARIA LARSSON (KD)	3
Anf. 11 ORDFÖRANDEN	3
Anf. 12 JOHNNY SKALIN (SD)	3
Anf. 13 ORDFÖRANDEN	3
Anf. 14 JOHNNY SKALIN (SD)	3
Anf. 15 ORDFÖRANDEN	4
Anf. 16 Statsrådet MARIA LARSSON (KD)	4
Anf. 17 ORDFÖRANDEN	4
Anf. 18 Statsrådet MARIA LARSSON (KD)	4
Anf. 19 Andre vice talman ULF HOLM (MP).....	5
Anf. 20 CARINA OHLSSON (S)	5
Anf. 21 JENS HOLM (V)	5
Anf. 22 Statsrådet MARIA LARSSON (KD)	6
Anf. 23 Departementssekreterare MARIA LIDSTRÖM	6
Anf. 24 ORDFÖRANDEN	7

2 § Sysselsättning, socialpolitik, hälso- och sjukvård samt

konsumentfrågor (socialpolitik)	8
Anf. 25 ORDFÖRANDEN	8
Anf. 26 Statsrådet ULF KRISTERSSON (M)	8
Anf. 27 JENS HOLM (V)	9
Anf. 28 JOHNNY SKALIN (SD)	9
Anf. 29 Statsrådet ULF KRISTERSSON (M)	9
Anf. 30 Departementssekreterare ROBERT LARSSON	10
Anf. 31 Statsrådet ULF KRISTERSSON (M)	10
Anf. 32 ORDFÖRANDEN	10
Anf. 33 Statsrådet ULF KRISTERSSON (M)	10
Anf. 34 ORDFÖRANDEN	11

3 § Sysselsättning, socialpolitik, hälso- och sjukvård samt

konsumentfrågor (sysselsättning).....	12
Anf. 35 ORDFÖRANDEN	12
Anf. 36 Arbetsmarknadsminister HILLEVI ENGSTRÖM (M).....	12
Anf. 37 ORDFÖRANDEN	12
Anf. 38 Arbetsmarknadsminister HILLEVI ENGSTRÖM (M).....	12
Anf. 39 ORDFÖRANDEN	12

Anf. 40 Arbetsmarknadsminister HILLEVI ENGSTRÖM (M).....	12
Anf. 41 ORDFÖRANDEN.....	13
Anf. 42 Arbetsmarknadsminister HILLEVI ENGSTRÖM (M).....	13
Anf. 43 JOHNNY SKALIN (SD).....	14
Anf. 44 ORDFÖRANDEN.....	14
Anf. 45 JOHNNY SKALIN (SD).....	14
Anf. 46 ORDFÖRANDEN.....	14
Anf. 47 JOHNNY SKALIN (SD).....	14
Anf. 48 ORDFÖRANDEN.....	14
Anf. 49 Arbetsmarknadsminister HILLEVI ENGSTRÖM (M).....	14
Anf. 50 JENS HOLM (V)	15
Anf. 51 JOHNNY SKALIN (SD).....	15
Anf. 52 Arbetsmarknadsminister HILLEVI ENGSTRÖM (M).....	15
Anf. 53 PATRIK BJÖRCK (S)	15
Anf. 54 Arbetsmarknadsminister HILLEVI ENGSTRÖM (M).....	16
Anf. 55 ORDFÖRANDEN.....	16
Anf. 56 Arbetsmarknadsminister HILLEVI ENGSTRÖM (M).....	16
Anf. 57 JENS HOLM (V)	16
Anf. 58 JOHNNY SKALIN (SD).....	17
Anf. 59 Arbetsmarknadsminister HILLEVI ENGSTRÖM (M).....	17
Anf. 60 Departementssekreterare ANNA SELLBERG HANSEN.....	17
Anf. 61 JENS HOLM (V)	17
Anf. 62 Andre vice talman ULF HOLM (MP).....	18
Anf. 63 PATRIK BJÖRCK (S)	18
Anf. 64 Arbetsmarknadsminister HILLEVI ENGSTRÖM (M).....	18
Anf. 65 JOHNNY SKALIN (SD).....	19
Anf. 66 BÖRJE VESTLUND (S).....	19
Anf. 67 Arbetsmarknadsminister HILLEVI ENGSTRÖM (M).....	19
Anf. 68 ORDFÖRANDEN.....	19
Anf. 69 Arbetsmarknadsminister HILLEVI ENGSTRÖM (M).....	19
Anf. 70 JOHNNY SKALIN (SD).....	19
Anf. 71 ORDFÖRANDEN.....	19
Anf. 72 Arbetsmarknadsminister HILLEVI ENGSTRÖM (M).....	20
Anf. 73 ORDFÖRANDEN.....	20
4 § Konkurrenskraft (inre marknad).....	21
Anf. 74 ORDFÖRANDEN.....	21
Anf. 75 Statsrådet EWA BJÖRLING (M).....	21
Anf. 76 BÖRJE VESTLUND (S).....	21
Anf. 77 Statsrådet EWA BJÖRLING (M).....	21

2012/13:2
28 september

Anf. 78	ORDFÖRANDEN	22
Anf. 79	Statsrådet EWA BJÖRLING (M)	22
Anf. 80	JENS HOLM (V)	22
Anf. 81	JOHNNY SKALIN (SD)	23
Anf. 82	Andre vice talman ULF HOLM (MP).....	23
Anf. 83	Statsrådet EWA BJÖRLING (M)	23
Anf. 84	BÖRJE VESTLUND (S).....	23
Anf. 85	JOHNNY SKALIN (SD)	24
Anf. 86	JENS HOLM (V)	24
Anf. 87	MARIE GRANLUND (S).....	24
Anf. 88	Statsrådet EWA BJÖRLING (M)	24
Anf. 89	ORDFÖRANDEN	24
Anf. 90	Statsrådet EWA BJÖRLING (M)	24
Anf. 91	ORDFÖRANDEN	25